

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Vniuersa Theologia Scholastica, Speculatiua, Practica

Ad methodum S. Thomæ, quatuor Tomis comprehensa

Tanner, Adam

Ingolstadii, 1626

VI. An præter tres subsistentias & hypostases personales sit in Deo
subsistentia queda[m] absoluta non personalis, & communis omnibus
tribus personis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72856](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72856)

diuinis, iuxta nostrum quidem concipiendi modum, quidditatiuè de tribus personis (multo minus de personis creatis) non prædicari: quia essentia in diuinis est vna; personæ autem plures. Si quis autem dicat, quidditatiuè seu in quid prædicari omne illud, quod substantiali & intrinseca prædicatione, & non in quale prædicatur, is re ipsa non male dixerit, prædicari in quid, vt loquitur Caietanus. Sed quia sensus prior magis videtur seruire proprietatem verborum; nec adeo modus ille loquendi propriè habere locum, nisi inter ea, quorum vnum est de essentia alterius; cum idem sit quidditas, quod essentia rei, rectius absolutè negatur quidditatiuè prædicari.

16 Neque tamen propterea absolute & simpliciter dicendum est, denominatiuè prædicari; cum intrinsecè & substantialiter prædicetur, & non in quale, per modum passionis vel accidentis, vt rectè etiam indicat Suarez libro primo, capite tertio, numero decimo nono, qui tales prædicationes appellat *personales*: & addit; etiam in rebus creatis, nec indiuiduum vagum nec suppositum, vel personam prædicari in quid, de indiuidua substantia, quamuis completa & integra; ac proinde has propositiones non esse quidditatiuas, Petrus est aliquis homo; seu Petrus est suppositum, aut persona: quia non dicunt formaliter essentiam Petri, sed modum existendi vel subsistendi; quod nos, inquit, appellamus in Qualiter, (non in Quale,) vel in quo modo, &c. Dicamus ergo prædicationes has, substantiales personales: siquidem essentialiter aut denominatiuè prædicari solum est diuisio adæquata prædicationis vniuersalis.

17 Cum quo tam non pugnat, quo minus ratio personæ prædicetur quidditatiuè de personis, seu diuinis, seu humanis, si subiectū accipiatur formaliter & cum reduplicatione, ita vt sermo sit de persona hac vel illa, secundum formalitatem suppositi vel personæ, vt talis est; vt bene aduertit Suarez libro 1. capite 3. numero 19. Sicut etiam relatio diuina prædicatur in quid seu quidditatiuè de tribus relationibus diuinis; quicquid hoc ipsum etiam quidam sine causa negent; etsi genus ad eas non sit propter transcendentiam & simplicitatem, vt notauit Suarez loc. cit. & in simili de persona dicitur.

Nec obstat, quod interroganti, quid est Pater, rectè respondetur, est persona diuina. Id enim accidit, non secundum proprietatem sermonis, sed potius vel ex inopia vocabulorū; vel quia secundum accommodationem vsus loquendi, & mentem interrogantis, id etiam eo loquendi modo interrogari solet: cum alias propriè, & ex rigore verborum ad eam quæstionem absolutè respondendum foret, esse Deum.

18 Assertio V. Persona non prædicatur de personis diuinis per modum alicuius vniuersalis. Ita Sanctus Thomas cit. quæst. 30. art. 4. ad 3. vbi ait; *etsi communitas persona in diuinis sit communitas rationis, & non rei, tamen non sequi, quod in diuinis sit vniuersale, vel particulare, vel genus, vel species.* Et addit rationem duplicem. 1. Quia neque in rebus humanis, communitas persona est communitas generis vel

speciei. 2. Quia personæ diuinæ habent vnum esse (nimirum tam essentia, quam existentia) genus autem, & species, & quodlibet vniuersale, prædicatur de pluribus secundum esse differentibus. Ita Sanctus Thomas.

Et est quidem hæc eius doctrina communiter ab interpretibus recepta: sed neutra ratio caret difficultate. Non prima; quia huius ipsius rei causa quaeritur, cur persona in humanis non sit vniuersale; si quidem vniocè prædicetur de pluribus, vt vult Suarez cum alijs nonnullis. Nec secunda; quia ad rationem vniuersalis videtur sufficere, vt prædicetur de pluribus secundum idem nomen: quo modo etiam in diuinis persona prædicatur de pluribus personis. Vt autem illa plura etiam secundum esse distinguantur, vniuersim non videtur necessarium; siquidem hoc ex definitione, aut ratione vniuersalis colligi non videtur.

19 Respondeo igitur ex dictis, rationem assertio- nis esse, quia persona non prædicatur vniocè de pluribus personis, seu diuinis, seu creatis; eo quod non habeat rationem omnino abstractam ab inferioribus; sed inclusam in illis, & inconfuso saltem includentem illa, sicut de ratione entis dictum est.

Quare etiam non probatur, quod docet Vasquez disp. 130. c. 2. num. 12. vbi rationem reddit, quare quidam homo, quod indiuiduum vagum vocari solet, non constituatur à Logicis sextum prædicabile, quia reuera, inquit, nihil commune significat, nisi denominatiuè ratione connotati, sicut vox indiuiduum; sic autem sufficienter ad quintum prædicabile reducitur. Ita Vasquez. Sed sanè, siquidem homo, vt & persona, vniocè prædicaretur de pluribus; cum habeat modum prædicandi peculiarem ex dictis, nulla esset ratio, cur non sextum vniuersale constituerent; præterquam quod ex viori & communi- ori philosophorum doctrina, indiuiduum vagum, ad nullum omnino vniuersale pertinet, vt diximus: esto interim non idem plane significetur, hoc nomine, *Quidam homo*, quod nomine personæ, vt cum Durando q. 1. num. 6. & 7. docet Vasquez ibidem contra Caietanum hic quæst. 30. a. 4. male pro se citantem S. Thomam ibidem: Quia quidam homo expressè significat saltem in obliquo naturam humanam, & subsistentiam particularem in confuso, hanc vel illam: persona, nisi aliquid addatur, nec expressè naturam humanam significat, nec subsistentiam seu personalitatem particularem, sed communem rationem subsistentiæ, quæ proinde etiam signo particulari determinari potest. Magis ab utroque differt Petrus; quia hoc nomine determinatè certa & particularis subsistentia, seu persona significatur: tamen paulo aliter de hac re loquatur Vasquez cit. num. 12.

DVBIVM VI.

An præter tres subsistentias personales & relatiuas sit in Deo subsistentia quædam absoluta, & communis omnibus personis.

S. Thom. 1. p. q. 39. art. 4.

Non mouetur questio de *hypostasi* absoluta & communi, sed de *subsistentia*. Licet enim alioqui ex vsu S. Patrum, & veteris Ecclesie, apud Latinos idem sit *subsistentia*, quod apud Græcos *hypostasis*; ita vt post multas licet controuersias, iam olim fuerit conuentum, utroque nomine significari personam, vt dictum supra dub. 1. & ex epistola Athanasij ad Episcopos Africanos, & Concilio Sardicensi pluribus persequitur Vasquez 1. part. disput. 124. postquam tamen *subsistentia* uocula apud Latinos, præcipue inter Scholasticos, non concretè, pro persona, sed abstractè pro termino ultimo substantiæ accipi solita est, vt ibidem dictum, disputari coeptum inter Scholasticos, quæ & quot sint eiusmodi *subsistentia* in Deo, re vel ratione distinctæ; ac speciatim, utrum præter tres *subsistentias* personales, & relatiuas, quibus constituuntur personæ diuinæ, sit in Deo *subsistentia* quædam absoluta, & communis omnibus personis, à *subsistentijs* illis personalibus saltem ratione distincta: cum interim omnes Theologi vno ore fateantur, tres tantum esse in Deo *hypostases*; intelligentes scilicet hoc nomine siue personas ipsas, siue *subsistentias* personales, vt bene etiam aduertit Fonseca libro 5. Metaph. capite 8. quæst. 5. sect. 5. & Vasquez disp. 125.

Hoc igitur sensu de *subsistentia* loquendo, tres vniuersim sunt Theologorum hac de re sententiæ. Prima docet, non tres relatiuas; sed vnã tantum absolutam & communem *subsistentiam* esse in Deo; relationes vero ait, esse personalitates, non *subsistentias*. In hac sententia sunt Scotus in 3. d. 1. quæst. 2. & in 1. d. 4. quæst. 2. & Durandus in 1. dist. 26. quæst. 1. numer. 6. & in 3. d. 1. quæst. 2. quibus Vasquez disput. 125. capite 1. adiungit Paludanum in 3. distinct. 1. quæstio. 2. Capreolum quæst. 1. artic. 3. Egidium in 1. dist. 23. quæstio. 2. artic. 2. Argentinam dist. 26. quæst. 1. Albertum 1. part. summ. tract. 10. quæstio. 43. Fundamentum præcipuum est; quia *subsistere* est perfectio simpliciter simplex; melius enim est *subsistere*, quam non *subsistere*: nulla autem perfectio est perfectio simpliciter simplex; alioqui perfectio aliqua simpliciter simplex esset in vna persona, quæ non est in alia: Ergo *subsistentia* est quid absolutum, non relatio. Fauet etiam eidem sententiæ Sanctus Hieronymus epist. 57. & Sanctus Augustinus lib. 7. de Trin. cap. 4. in fine, vbi negare videtur *subsistere* in Deo relatiuè dici. Citantur etiam complura loca Sancti Thomæ; sed qui vbique loquitur de actu existendi, quem appellat *existentiam*, seu *Esse*, vt bene Vasquez ibidem.

Secunda sententia est Caietani hic q. 39. a. 4. vbi docet esse quidem in Deo tres *subsistentias* relatiuas & personales, inter se re distinctas: at vero præter has dari etiã quãdam *subsistentiam* absolutam, communem tribus personis, ratione distinctam à relatiuis & personalibus, quæ etiam cogitatione prior sit *subsistentijs* personalibus, adeoque non sit *hypostasis*, nec personalitas; cum sit communis, nec adeo etiam constituat personam, sed vt ipse loquitur, quasi semiperonam &

semisuppositum seu indiuiduum concretum à Deitatis, quod est hic Deus; additque peculiare hoc esse naturæ diuinæ, ob suam infinitatem, quod in ea, præter *subsistentias* personales, detur *subsistentia* quædam alia prior; cum alias vbique personalitas & *subsistentia* sint idem, sicut & persona ac prima substantia: quod in sua etiam sententiã docet Scotus loc. cit. Idem repetit Caietanus 3. part. q. 2. a. 2. & q. 3. a. 2. & 3. & supra q. 2. a. Eandem sequuntur Bartholomæus Miranda, in sum. Concil. annot. ad VI. Synodi act. 11. Bartholomæus Medina 3. p. q. 3. a. 2. Bannes hic q. 40. a. 4. dub. 2. Cabrera 3. part. q. 3. a. 3. disp. vn. Zumel hic q. 30. a. 1. disp. vi. & Thomista recentiores communiter, item Molina q. 29. a. 2. disp. 3. Fonseca lib. 5. Metaph. c. 8. q. 5. sect. 5. Bellarminus lib. 2. de Christo cap. 15.

Denique eandem acriter propugnat Suarez hic lib. 4. cap. 11. & in 3. p. tom. 1. disp. 11. sect. 3. vbi etiam eam vocat communem omnium Theologorum; saltem quatenus Deo *subsistentiam* eiusmodi absolutam tribuit, abstrahendo à *subsistentijs* relatiuis: ac præter Doctores pro præcedenti sententiã citatos, allegat etiam Richardum, Gabrielem, Ockamum, Almainum. Sed hi non tribuunt Deo absolutam eiusmodi *subsistentiam*, sed existentiam substantialem, per quam dicunt, posse assumi & terminari naturam creatam, non terminante personalitate; de quo est alia quæstio, vt rectè idem Vasquez loc. cit. cap. 2. qui proinde addit, sententiã superius expositam (coniunctim quoad partem vtramque) nullum sequi præter Caietanum, ac duos recentiores.

Omitto Dionysium Carthusianum in 1. dist. 26. quæst. 7. qui non admodum absurdum existimare videtur, etiam absolutum & commune suppositum ac personam in Deo constituere; licet denique oppositum tenendum statuat.

Rationes præcipuæ sunt. Tum quia *subsistentia* est perfectio simpliciter simplex: conuenit ergo necessario essentia diuinæ; seu Deo vt sic. Tum quia Deus vt sic, cum sit concretum substantiæ, debet significare aliquid *subsistens*, & pro eodem etiam supponere: non autem vt sic formaliter supponit pro persona; quia Deus est vnus, personæ autem sunt tres: Ergo, &c.

Verum opposita his sententiã tertiã, tres scilicet tantum esse in Deo *subsistentias* relatiuas seu personales, nullamque absolutam, vix mihi semper est probabilior, quam sequentibus assertionibus declaro.

Assertio I. Negari nullo modo possunt in Deo tres *subsistentias* personales seu relatiuas. Ita communis Doctorum, speciatim omnes citati pro secunda sententiã, & quos pro tertiã sententiã citabimus assertionem sequenti contradicatos pro prima sententiã. Probat ex Concilijs & Sanctis Patribus, qui passim & frequentissimè non solum tres *subsistentes* personas diuinæ, sed etiam tres *subsistentias* in Deo constituerunt, vtique personales; speciatim autem ita loquuntur Synodus VI. act. 11. in epistola Sophronij, in qua dicitur, *Deitatem esse numerabilem personalibus subsistentijs*. Et in VII. Synodo epistola Sinod. dicitur, *Trinitatem*

esse diuisam numerabilibus subsistentiis, & personalibus alteritatibus. Vbi Concilia expressè loquuntur de subsistentia in abstracto, prout nimirum est forma, per quam constituuntur & distinguuntur personæ. Quare Vasquez loco citato cap. 1. dicit oppositam sententiam aduersari communi modo loquendi Patrum & Conciliorum.

7 Ratio est. Tum quia subsistentia est vltimus terminus & complementum substantiæ, quo constituitur persona siue suppositum: idque in rebus humanis & creatis verum esse, vltro fateatur Scotus: seruat autem eandem notionem communem etiam in diuinis, siquidem de his, non nisi ex analogiâ & communibus notionibus rerum creatarum, loqui & differere possumus. Tum quia alias videtur consequens vnionem humanæ naturæ factam esse non solum cum persona Verbi, sed etiam cum ceteris personis diuinis. Humanitas enim subsistit non propria subsistentia creata, sed diuina: si ergo hæc non est propria & personalis ipsius Verbi, sed communis omnibus personis, sequitur, eandem naturam humanam subsistere subsistentia communi omnibus personis; ac proinde ratione communiter terminatam fuisse cum omnibus personis. Quibus argumentis efficaciter probatur, tres esse in Deo subsistentias personales, seu proprias singularum personarum; easdem verò relatiuas, non absolutas esse, patet ex q. 3. dub. 6. vbi probabimus, personas constitui & distingui inter se non aliquo absoluto, sed relationibus.

8 Assertio II. Multò verius est, tres tantum esse in Deo subsistentias personales & relatiuas; nullam autem communem & absolutam. Hæc est communis sententia veterum Scholasticorum, qui admittunt in Deo tres subsistentias relatiuas. In primis autem ita sentit Sanct. Thomas, qui etsi nonnunquam speciatim lib. 4. cont. gent. cap. 28. & 1. p. q. 3. subsistentiam absolutam & communem Deo tribuere videatur, accipiendo voculam subsistere & subsistentiam, pro existentia substantiali, videlicet per se, & non in alio, velut subiecto; tamen loquendo de subsistentia, vt est modus seu terminus naturæ existenti superadditus, nunquam eam à persona vel personalitate distinguit. Vnde q. 29. a. 2. dicit, *subsistentiam & suppositum idem significare.* & 3. p. q. 3. a. 3. ad 1. ait, *quod est subsistens in diuina natura, consequens esse, vt sit persona.* Et quest. 9. de potentia a. 3. & 5. dicit, *ex hoc quod aliquid est subsistens, habere, vt non possit de pluribus predicari.* Eiusdem sententiæ sunt Alenfis 3. p. q. 1. mem. 3. & q. 7. mem. 1. a. 3. Bonauentura in 3. dist. 1. a. 1. q. 3. Richardus in 1. dist. 26. a. 1. q. 1. Henricus quodlib. 5. q. 8. Marsilius in 3. q. 2. a. 3. dub. 2. Genebrardus lib. 2. de Trinitate. quos etiam sequitur Vasquez loc. cit. cap. 3. Eandem sententiam tuentur Gregorius de Valentia hic q. 13. pun. 3. & Albertinus tom. 2. de substantiis. quest. seu coroll. 11. dubit. 1.

9 Probatur primo; quia apud SS. Patres, & in Concilijs, inauditum est, esse quatuor hypostasias aut subsistentias in Deo; quin potius vbique subsistentiâ, hypostasim, personam, & suppositum in Deo, habent pro eodem; nisi cum subin-

de controuersia de vocibus hypostasis & subsistentia nondum satis explicata, accipiunt subsistere, vel subsistentiam, pro existentia substantiali, nimirum per se, & non in alio velut subiecto, vt etiam de S. Thoma dictum: quo quidem sensu nemo negat, subsistentiam communem & absolutam in Deo. Quare etiam Imperator Iustinianus in edicto seu confessione ad Ioannem II. Pontificem latine scripta, ait: [Quoniam non est idem natura & subsistentia. Omnes enim sancti Patres consonantes nos docent, aliud esse naturam siue substantiam, & formam; aliud subsistentiam, siue personam; & naturam quidem, vel substantiam, & formam, hoc quod est commune significare: subsistentiam autem siue personam hoc, quod est speciale. Et Vasquez cit. 6. 3. ait, nullum ex SS. Patribus tam Latinis, quam Græcis esse, aut inueniri, qui post compositam litem de harum vocum significatione, vt dictum dub. 1. concedat in Deo absolutam aliquam subsistentiam, aut hypostasim: quicquid Hieronymus & Augustinus, olim de significatione græcæ vocis adhuc dubij, vt dictum cit. dub. 1. aliter nonnunquam videantur locuti; subsistere accipientes pro existentia substantiali; de quo plura Vasquez cap. 5. qui ad similia aliorum Patrum testimonia, ex parte etiam deprauatè citata, sigillatim respondet.

10 Secundo in rebus creatis, ac Philosophia naturali, inauditum est, subsistentiam ab hypostasi, adeoque supposito, seu suppositalitate differre, vt etiam fatentur Aduersarij: noua igitur & conficta est illanotio voculæ subsistentiæ, quam in Deo absolutam diuersa plâne significatione constituunt.

Tertio. Nisi quasi pro arbitrato nominum significata mutentur & fingantur, de ratione subsistentiæ (prout dicit modum superadditum existentiæ, vel existentia substantiali) est, vt reddat naturam incommunicabilem; dat enim esse per se, & non in alio, non solum velut in subiecto, hoc enim facit ipsa per se natura substantiæ; sed nec in alio, velut terminante, & quasi complete substantialiter ipsam naturam; quod non facit illa subsistentia absoluta; qua non obstante, natura diuina communicabilis est tribus personis, vt fatentur: authores oppositæ sententiæ: Ergo nulla est in Deo subsistentia eiusmodi communis & absoluta.

11 Aiunt, voculam, in alio vt terminante, intelligendam de alio re distincto: & hac ratione etiam subsistentiam illam absolutam in Deo dare esse per se, & non in alio. Sed hoc minime satisfact: quia si substantia illa non facit ex se naturam omnino incommunicabilem, etiam alicui alij virtualiter distincto, videlicet personæ diuinæ, tum ipsa quidem per se nil obstat, quo minus natura diuina possit communicari alicui etiam re distincto ab essentia, si hoc aliunde in Deo non implicaret contradictionem. Vnde quod natura diuina non possit esse in alio re distincto, non habet per subsistentiam illam absolutam, vt sic; sed per attributum simplicitatis, quæ obstat, quo minus etiam supposita, quibus diuina natura comuni-

catur, possint esse re distincta ab essentia. Denique de ratione subsistentiæ est, ita reddere subsistentem naturam incommunicabilem, ut natura ipsa hoc modo subsistens, iuxta nostrum concipiendi modum, & formaliter, nullomodo possit ulli personæ amplius communicari: siue persona hæc re, siue ratione tantum ab ipsa natura ita subsistente distinguatur: cum tamen iuxta oppositam sententiam ipsamet illa subsistentia, qua talis est formaliter, pluribus personis communis sit; ac per ipsas subsistentias personales ulterius determinetur.

12 Ad primum utriusque oppositæ sententiæ Respondetur, subsistentiam ut sic non magis esse perfectionem simpliciter simplicem, quam personalitatem, seu suppositalitatem, à qua, ut dictum, etiam in diuinis non differt. Hæc autem secundum rationem quidem particularem & indiuiduam, ut est hæc vel illa personalitas, non est perfectio simpliciter simplex, etiam prout in Deo est, ut ex veriori suo loco inferius dicitur q. 3. dub. 4. etsi secundum rationem communem, & quasi abstracte accepta, dici possit perfectio simpliciter simplex, cum sit in quolibet ente melior ipsa, quam non ipsa, seu quam aliud cum ipsa impossibile. Nisi aliquis malit dicere, eam definitionem perfectionis simpliciter, intelligi de aliquo, quod iuxta suam quandam rationem indiuiduam (qualiscunque demum illa sit) & ut in particulari alicubi existit, melior sit ipsa, quam non ipsa; quo sensu simpliciter negari poterit, esse perfectionem simpliciter. Quod si concedatur, priori modo esse perfectionem simpliciter, non tamen ideo necesse est, eandem numero communicari omnibus personis; quia ut dictum, iuxta suam rationem indiuiduam non est perfectio simpliciter simplex.

13 Ad secundum argumentum primæ sententiæ iam antea responsum est, S. Hieronymum, & Augustinum, re nondum satis comperta, subsistentiam siue subsistere accepisse pro existentia substantiali.

Ad secundum argumentum secundæ sententiæ Respondeo cum Vasquez d. 156. cap. 2. omisiss varijs aliorum sententijs, nomen Deus per se ac immediate supponere, nec pro subsistente illo absoluto; tale enim nullum est; nec determinatè, quantum quidem est ex vi nominis, pro vno aliquo certo & determinato subsistente in natura diuina; sed pro concreto seu indiuiduo Deitatis, quod, ut cætera substantiua concreta naturarum, licet supponat materialiter pro persona, eamque adeo etiã connotet, velut in quo subsistit natura; formaliter tamen & directè significat naturam: unde etiam dicitur hic homo, non quia sit in hoc supposito, sed quia est hæc natura in hoc vel illo supposito. Eodem igitur modo hic Deus directè quidem, & formaliter dicit & significat singularem naturam diuinam, non tamen particularem & indiuiduam aliquam subsistentiam diuinam; sed abstractè & indifferenter connotat aliquid, seu quicquid est subsistens in natura diuina: ita ut quamuis suppositio illius termini sit particularis & determinata ex parte diuinitatis, tamen ex parte subsi-

stentiæ sit communis, & abstrahens à tribus personis in particulari, qua nimirum sunt hæc personæ particulatim, ut suo loco etiam de spiratore dicitur. Quare etiam de omnibus & singulis personis potest prædicari; & ratione quoque prius intelligitur hoc concretè diuinitatis, quã ipse personæ eodem modo, quo vniuersale prius dici solet de particulari, iuxta Aristotelem in postprædicamentis cap. 2. de modis prioris.

14 Ex quibus etiã efficitur primo, licet Deitas ut sic nõ concipiatur à nobis ut ens infinitum simpliciter in omni ratione entis, sed essentiã tantum, esto subsistentia in genere concepta sit perfectio simplex; tamen Deum, & quamlibet personam diuinam, etiam iuxta nostrum concipiendi modum, esse ens simpliciter infinitum: cum tam Deus, quam personæ singulæ includant subsistentiam; ille in determinatè hanc vel illam, seu etiam omnes simul; hæ singulæ vero etiam determinatè suam.

Secundo colligitur, licet Deus materialiter idem sit, quod *habens Deitatem*, ut loquitur S. Thomas hic q. 39. a. 4. tamen formaliter & in modo significandi idem non esse, ut recte etiam Suarez, Vasquez & alij: nam habens Deitatem adiectiuum est, & ideo pluraliter dicitur, iuxta eundem S. Thomam; Deus non item, ex certa omnium.

DVBIVM VII.

Qua ratione diuina persona se habeant ad essentiam, ac attributa essentialia: Et quomodo tum de utrisque inter se comparatis; tum vniuersim de his, que pertinent ad vnitatem Et pluralitatem in Deo loquendum sit.

S. Thomas 1. p. q. 37. & 39.

1 AD considerationem diuinarum personarum in genere, maxime etiam spectat habitudo earum (utriusque intrinseca) ad diuinam essentiam; ex qua nascitur varijs modi loquendi, de his, que pertinent ad vnitatem & pluralitatem in Deo: etsi de hac re S. Thomas duas speciales questiones instituat; que tamen nos omnia, quia ferè ex dictis colliguntur, aliquot assertionibus breuiter explicabimus; præsupponendo, comparari posse diuinas personas cum essentia, vel secundum rem ipsam; vel secundum prædicationem, seu modum prædicandi. Ad rem ipsam in primis pertinent duæ prioræ assertiones; ad modum loquendi seu prædicandi cætera.

2 Assertio I. Personæ diuinæ ab essentia re ipsa nullo modo distinguuntur; sed solum ratione. Ita S. Thomas cit. q. 39. a. 1. & communis Doctorum; speciatim Alberti Magni in 1. dist. 2. art. 20. Alensis 1. p. q. 44. in fin. Gandauensis in sum. artic. 24. q. 2. & quodlib. 5. q. 6. Egidij in 1. dist. 2. art. vlt. q. 2. ad 1. Heruzi ead. dist. quæst. 4. quam inter recentiores bene tuentur Caietanus hic q. 39. art. 1. &

Grego.